

50 jaar KSA-VKSJ-KSJ Lichtaart

Tekst uit volkskalender 1996 van heemkundige kring (Blz 126-129).

ONTSTAAN 1942

Tijdens de Tweede Wereldoorlog liepen vele Lichtaartse jongens en meisjes school te Geel, Herentals, Turnhout of elders. Het was een besloten tijd waarin beide geslachten nog volledig gescheiden van elkaar opgroeiden. Ouders en andere instanties hielden een oogje in 't zeil, opdat de jongeren bij bepaalde samenkomsten toch niet te intiem met elkaar zouden omgaan. Omdat het oorlog was, mochten ze zeker geen contact hebben met de Duitse bezetter. Gelukkig is dit laatste niet gebeurd te Lichtaart.

E.H. Raymond Eggers en de broers Armand en Arthur waren tijdens hun studententijd aangesloten bij de Katholieke Vlaamse Studentenbond te Kasterlee. Raymond, priester gewijd in 1941, kreeg een benoeming als leraar aan het College te Tienen. Zo beleefde hij eveneens de ontspanningsverloven van de studenten. In die bezettingjaren zag hij de vele jonge studenten nietsdoend lanterfantentijdens de zomervakantie. Hij nodigde de 'grote mannen' uit om mee te gaan naar de vergaderingen te Kasterlee. Dra konstateerde hij dat het wellicht beter zou zijn om een Studentenbond op te richten in de eigen parochie Lichtaart. Die eerste pogingen vlotte niet zo best.

STUDENTENBOND LICHTAART 1943

Tijdens de zomervakantie van 1943 poogden Raymond en zijn broers Armand en Arthur opnieuw om de studerende jeugd degelijk op te vangen in hun vrije tijd.

Een nieuw bestuur werd georganiseerd:

- Voorzitter, Cyriel Proost,
1e jaarsnormalist;
- Medevoorzitter, Modest Campforts;
College Herentals;
- Penningmeester, Alfons Campforts
College Herentals;
- Secretaris, Alfred Verschueren;
Atheneum Turnhout.

Alfred stelde buitengewoon mooie vol slagen op over alle bijeenkomsten en activiteiten van de Studentenbond. Knipsels, foto's en schetsen illustreerden de verslagboeken. Die waardevolle documenten uit de oorlogsjaren zijn, met de wisselende besturen en nieuwe verantwoordelijken, gedurende een halve eeuw werking, verloren gegaan.

Terwijl Raymond de werking superviseerde, was Armand de stuwende kracht voor fiets-, wandel-, spel- en zwempartijtjes (Dit laatste in de Kleine Nete nabij de Schoorse brug). Hij regisseerde ook enkele toneelavonden door de studenten opgevoerd. Arthur leerde de jongsten mooie volksdansjes aan.

De drie gebroeders Eggers waren zeer muzikaal en leidden talrijke zangstonden met Vlaamse liederen en stevige stapliederen. Eigenlijk mocht die jeugdwerking niet gebeuren vanwege de Duitse Overheid. Daarvoor moest een officiële toelating aangevraagd worden. Dat is nooit gebeurd. De beweging leefde onder het mom van de parochiale werking.

Niemand heeft zich ooit beklagd over deze jeugdwerking en de Lichtaartse studerende jeugd genoot met volle teugen van de vele ontspannende samenkomsten in die sombere oorlogstijd. Het klikte goed tussen de geestelijke leiders en de Vlaamse Studentenbond.

Lidgeld bestond niet want er was geen contact met een provinciale of nationale organisatie. De Nationale Katholieke Vlaamse Studentenbond had alle werking stilgelegd omdat ze niet in de Duitse jeugdwerking wou terechtkomen. De oudere Lichtaartse studenten hadden wel sporadisch contact met de Kastelse studenten. Vandaar dat René Beersmans en Jos Donckers mee toneel speelden te Lichtaart in de Gemeentezaal (Waar nu het Boerenkrijgmonumentje staat).

Vermits er geen Nationale leiding meer was, zat er een leemte in het organiseren van de ontspanningsinitiatieven. Gelukkig kende de K.S.A. nog wel een leiding onder toezicht van Kardinaal Van Roey en de Belgische Bisschoppen. Mgr. Dubois was de Nationale Proost en vanuit Roeselare, West-Vlaanderen, bleven er tijdens de oorlog nog leidingblaadjes toekomen bij de verschillende K.S.A-bonden die meestal in de internaten hun werking bewaarden. Intra muros voerden de Duitsers geen controle uit.

Toevallig misschien vond Cyriel Proost te Alseberg eerst als vendelleider, dan als banhoofdman bij de hernieuwers (grotere studenten) en vervolgens als bondshoofdman voor de gehele K.S.A.-werking in de normaalschool een goede vorming. Hij kreeg in de normaalschool veel steun van het lerarenkorps en naast de studie besteedde hij al zijn energie aan de K.S.A.

Ondertussen was ook Armand Eggers te Mechelen dd. 24.07.1943 priester gewijd. Veel Lichtaartse studenten en parochianen woonden de plechtigheid bij. Het eerste jaar kreeg de jonge leviet als leraar een benoeming aan het college te Geel en aan het Seminarie te Hoogstraten. Daarna moest hij opnieuw studeren te Leuven en vanaf 1945 volgde een aanstelling aan het College te Aarschot. Door die functies bleef ook Armand tijdens de vakanties in contact met de Lichtaartse studenten. Als knaap was hijzelf een echte rakker en hij kon dan ook goed over de baan met het vaak jeugdige geweld van de K.S.A-ers. Dikwijls spoorde hij de mannen aan tot de zotste exploten, tochten, zwemen en worstelpartijen, dat tot grote hilariteit van alle betrokkenen.

1944

Tijdens het laatste oorlogsjaar 1944 beleefden we in het groot verlov schier geen activiteiten wegens het oprukken van de geallieerde troepen en bombardementen door geallieerde vliegtuigen. Ook de Duitse Overheid werd nerveus en het was maar best ze niet in de weg te lopen. In het Kerstverlov '44-'45, terwijl we nog vol angst leefden onder de Duitse V-wapens, werden plannen gesmeed om onze Lichtaartse studentenbeweging om te schakelen tot een K.S.A.-beweging. De definitieve stap volgde in het Paasverlov.

De K.S.A.-O.L.V.-KAMERAAD-SCHAP 1945

Stichting en vlaggewijding - juli 1945.

Door de stille, volgehouden werking van de K.S.A. tijdens de oorlog, kwam de beweging na de bezetting dan ook vlug tot volle ontplooiing. Uniformen mochten opnieuw gedragen worden. Onze moeders die tijdens de oorlog allerlei trukjes hadden uitgehaald om toch maar wat deftig gekleed te gaan, wisten wel raad om voor zoonlief een uniform klaar te stomen :

een hemd kreeg een blauwe kleur door het in die kleurstof te koken; een lap wat kleiner als een keukenhanddoek kreeg een geel bad; een oude lange broek verloor de pijpen voor een short, het uniform was klaar! De 'chirobadge' werd besteld bij het Algemeen Secretariaat en op het blauwe hemd genaaid. Een witte lap lakenstof van, ca 1m² groot was een geschenk uit de winkel van Lisa van Bertha Leysen, grootmoeder van bakker Wim Leysen. Ook die lap kreeg een blauwe kleur. Een grote witte 'chiro' erop gestikt aan één zijde maakte ons symbool compleet.

De ouders zagen dat het goed ging met hun telgen. Weldra stond elk lid in uniform.

Intussen verscheen ook Arthur Eggers als diaken in het priesterhabijt. Zo kenden we de drie gebroeders Eggers als geestelijken aan de leiding van de K.S.A. 'WIJ HERBOUWEN HET LAND' was de eerste na-oorlogse K.S.A.-affiche. Ze prijkte aan de poort van de kerkingang te Lichtaart. Eronder hing een uitnodiging tot een kampvuur op de speelplaats van de Zustersschool. Die speelplaats was toen niet verhard maar wel door een hoge muur omheind. Als parochiezaal dienden twee klassen waaruit een tussenmuur was verwijderd. Een klein theatertje maakte dat feestzaaltje volledig. Het werd door alle parochiale organisaties gebruikt. De ruimte was klein maar het lokaal lag er in oorlogstijd zo veilig.

De blozende zuster Marie-Marthe fungeerde als overste. Ze was er letterlijk onze K.S.A-moeder. Onder haar leiding leefden de Zusters mee met het wel en wee van de parochie-organisaties.

De wapenstilstand dd. 08.05.1945 deed alle angst verdwijnen.

Half juli 1945 volgde de officiële start van de K.S.A.-O.L.V.-Kameraadschap. Op de speelplaats van de Zustersschool wapperde de K.S.A.-vlag. De drie vendels stonden in formatie rond de vlag geschaard. Zij brachten de groet als E.H. Jos Peeters, leraar aan het College te Herentals en K.S.A.-Gouwproost, de vlaggewijding uitvoerde. Dan beloofden de vendels trouw aan de idealen van de K.S.A. Ook de leiders ontvingen hun officiële aanstelling en beloofden trouw. De akelige oorlogstijd was nog maar drie maanden achter de rug of de O.L.V.-Kameraadschap trok op kamp naar Malderen in Klein-Brabant. Sommige bewoners uit die streek hadden het er moeilijk mee en stoorden zich aan onze groep die in uniform al stappend en zingend voorbij marcheerde. We hoorden wel eens schelden van: 'Zwarte smeerlappen'! 't Was te begrijpen. De gehate Duitse uniformen waren pas weggeveegd of daar waren ze opnieuw. Men moest er weer aan wennen. Voor ons geen erg. Wij jongeren vol laaiend dynamisme en trouw aan Vlaanderen en Kristus stoorden er ons niet aan.

1945!-1995!

Na een halve eeuw bewijst V.K.S.J. en K.S.J.-Lichtaart dat de jeugd nog immer marcheert. Het gaat er nu anders aan toe als toen maar het idealisme is er nog altijd. Als deze jeugdbeweging na 50 jaren, nog bestaat, is dat het klare bewijs van de noodzaak iets te blijven doen voor onze jongens en meisjes.

Zaterdag, 27 mei laatstleden stonden velen verrast te kijken in die fijn verzorgde tentoonstelling vol rijke documentatie. Eucharistieviering, receptie voor oud-leden en jubileumbal vulden het feestprogramma. Moge deze gouden feestzitting de aanloop zijn van een volgehouden jeugdwerking. Op naar de 100 in de 21e E. Leiding en leden, houd de vlag in top!!

Cyriel Proost

Medestichter

Lichtaart, augustus 1995